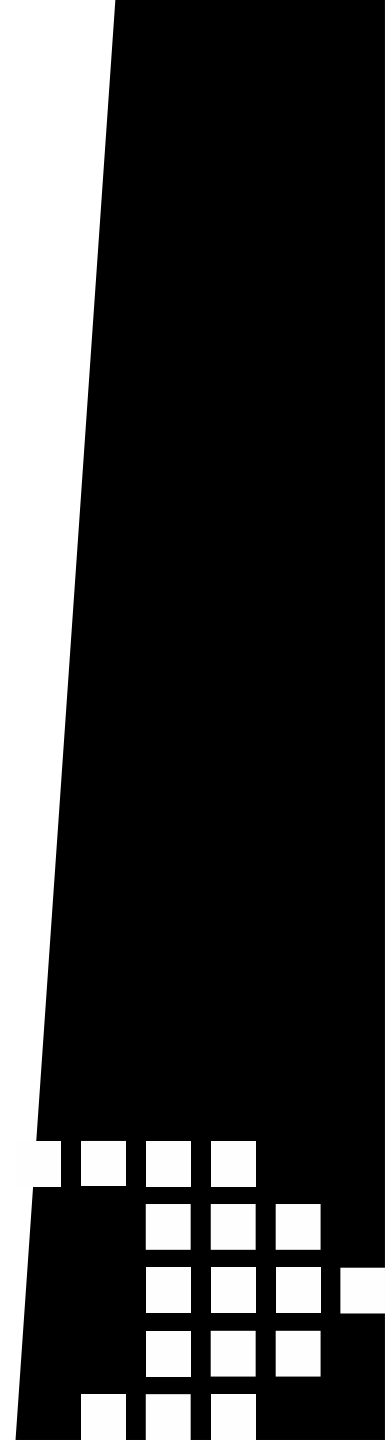

CHULA Σ ENGINEERING

Innovation toward Sustainability | ACTNOW

เหล็กเสริมแรง และโครงสร้างคอนกรีต

9 เมษายน 2568

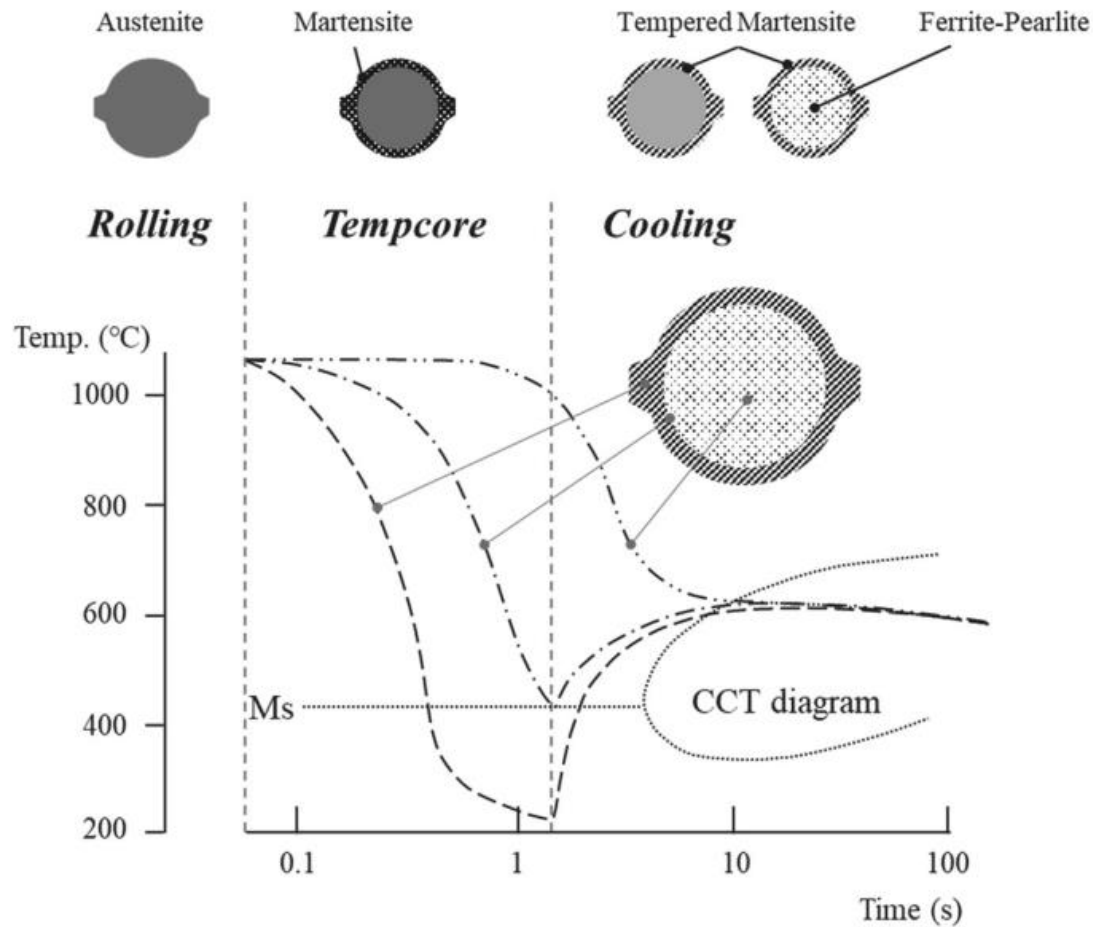
ผศ. ดร. นิธิ แสนอาจหาญ

ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 01 โครงสร้างจุลภาคของเหล็กข้ออ้อย T และ nonT
- 02 สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล
- 03 Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัตถุประสงค์ในการเติม
- 04 กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

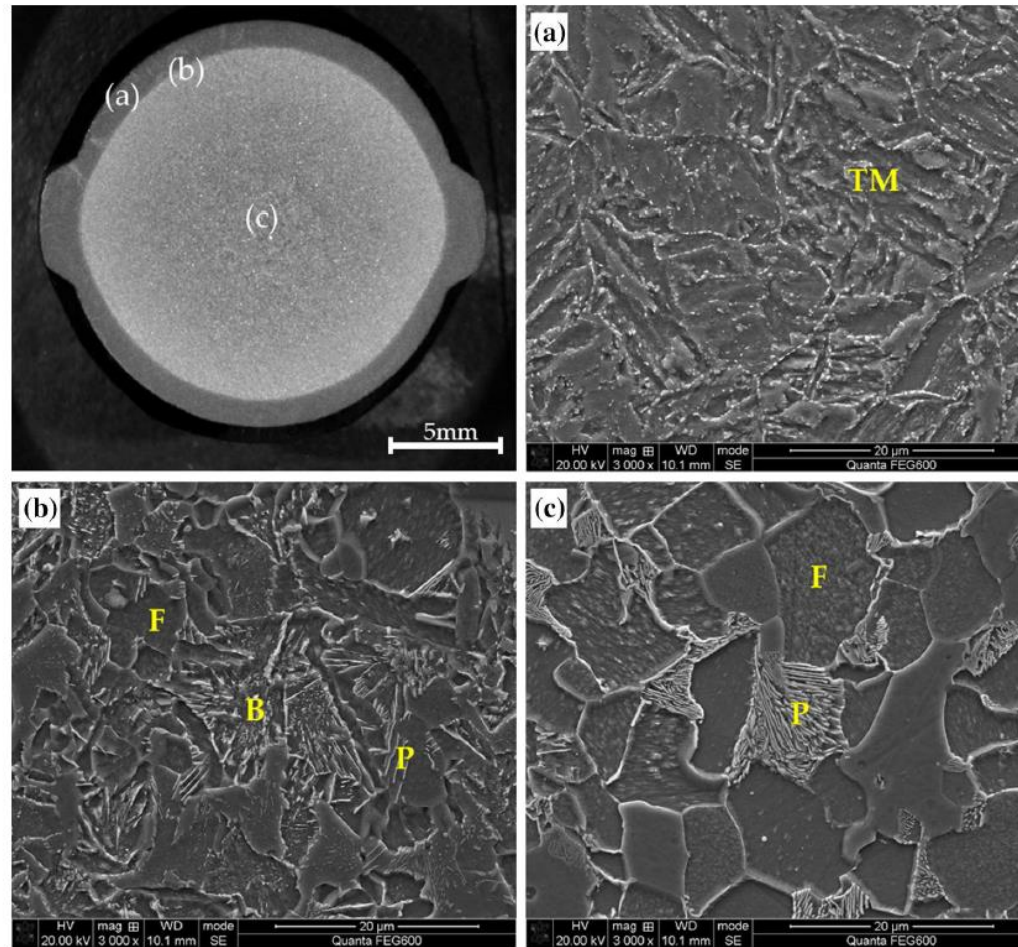
01 โครงสร้างจุลภาคของเหล็กข้ออ้อย T และ nonT

โครงสร้างจุลภาคของเหล็กข้อย่อย T และ nonT

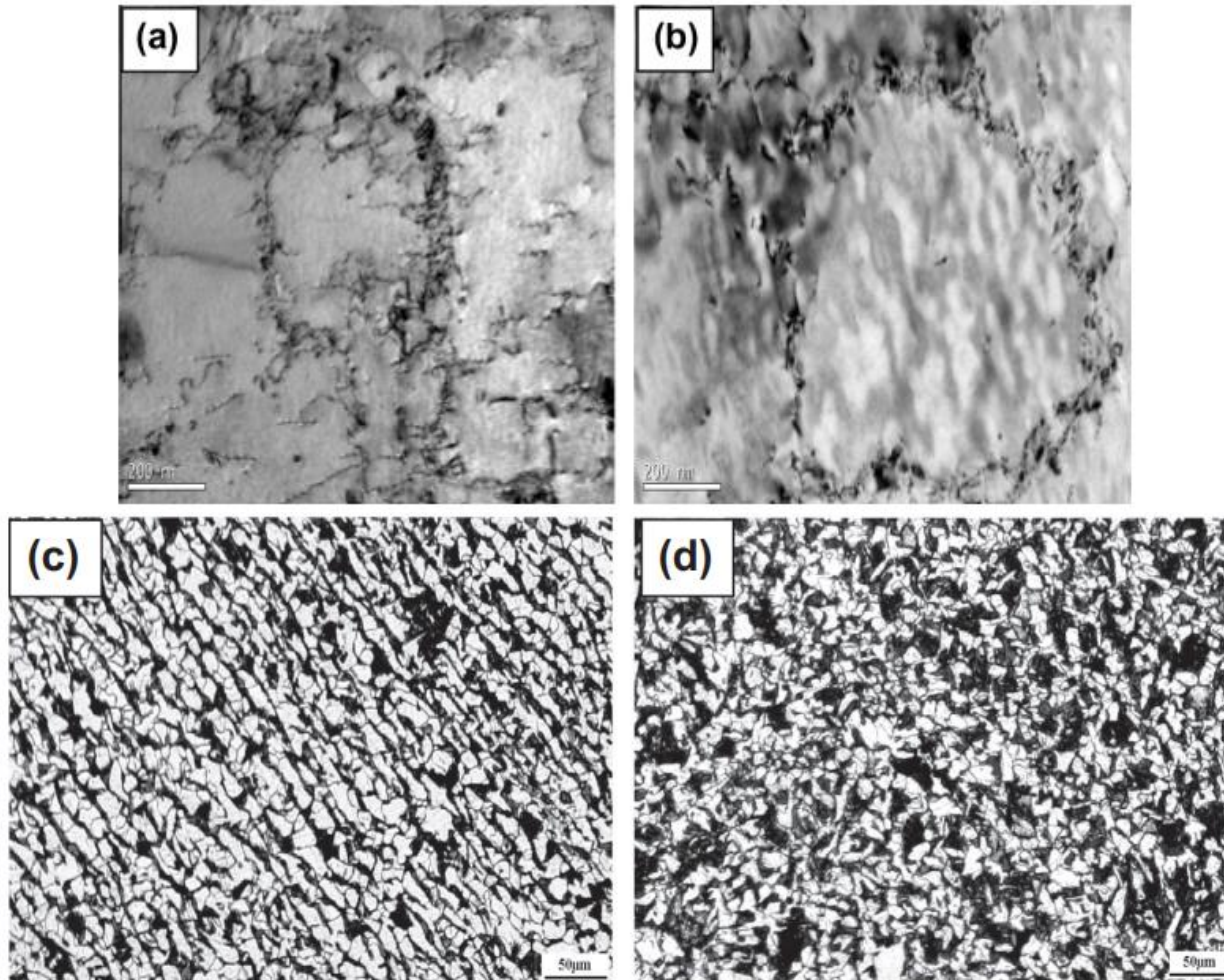
รูปที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างจุลภาคขณะเย็นตัวของเหล็กข้อย่อยแบบ T

โครงสร้างจุลภาคของเหล็กข้ออ้อย T และ nonT

รูปที่ 2 โครงสร้างจุลภาคที่บริเวณต่างๆในภาคตัดขวางของเหล็กข้ออ้อยแบบ T

โครงสร้างจุลภาคของเหล็กข้ออ้อย T และ nonT

รูปที่ 3 โครงสร้างจุลภาคที่ของเหล็กข้ออ้อยแบบ nonT (microalloyed)

02 สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล

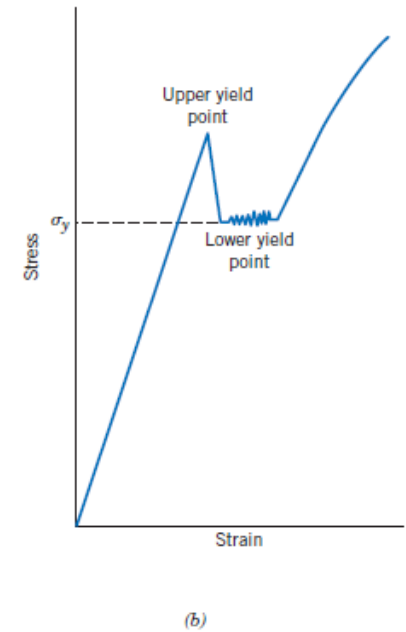
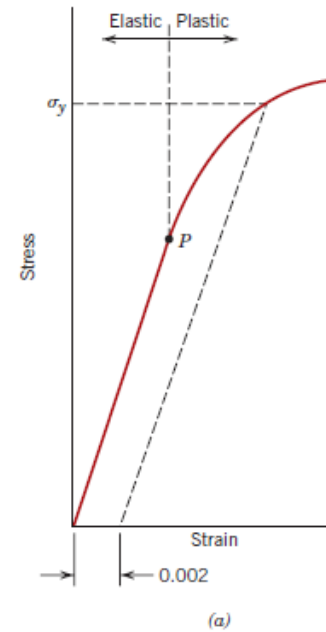
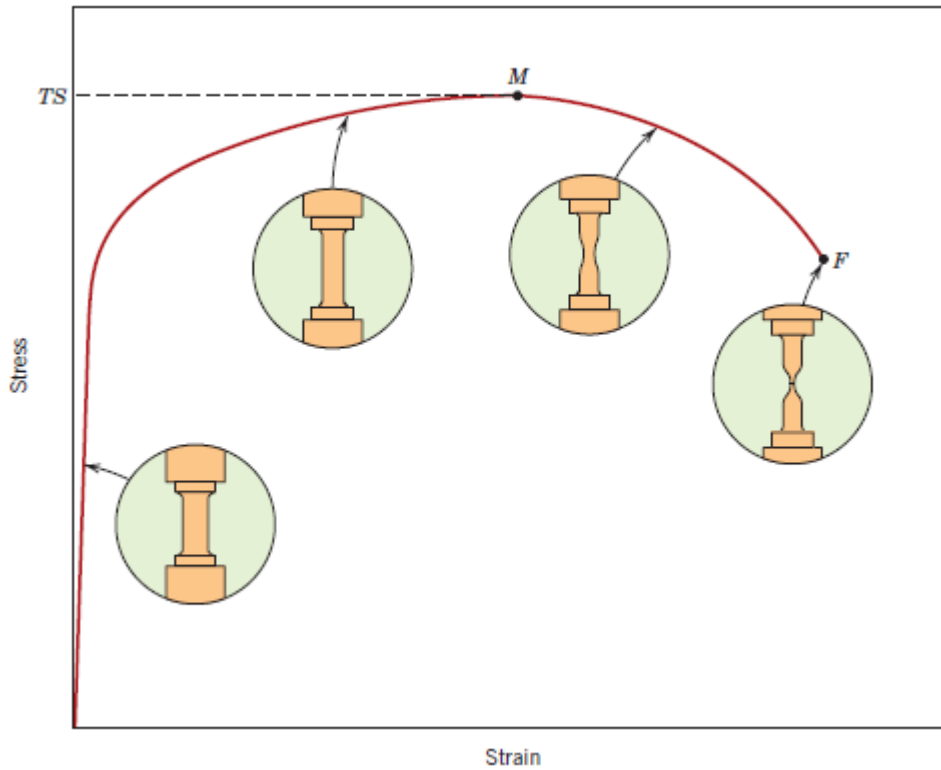
สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล

ตารางที่ 7 ความต้านแรงดึง ความต้านแรงดึงที่จุดครากและความยืดของเหล็กข้ออ้อย
(ข้อ 3.1 และข้อ 6.3.1)

ชั้นคุณภาพ	ความต้านแรงดึง MPa	ความต้านแรงดึงที่จุดคราก MPa	ความยืด %
SD 30	480	295	17
SD 40	560	390	15
SD 50	620	490	13

รูปที่ 4 สมบัติทางกลที่ทดสอบของเหล็กข้ออ้อยตามมาตรฐาน มอก.24-2559

สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล

รูปที่ 5 ตัวอย่างกราฟผลการทดสอบทดสอบแรงดึงของชิ้นงานโลหะ

สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล

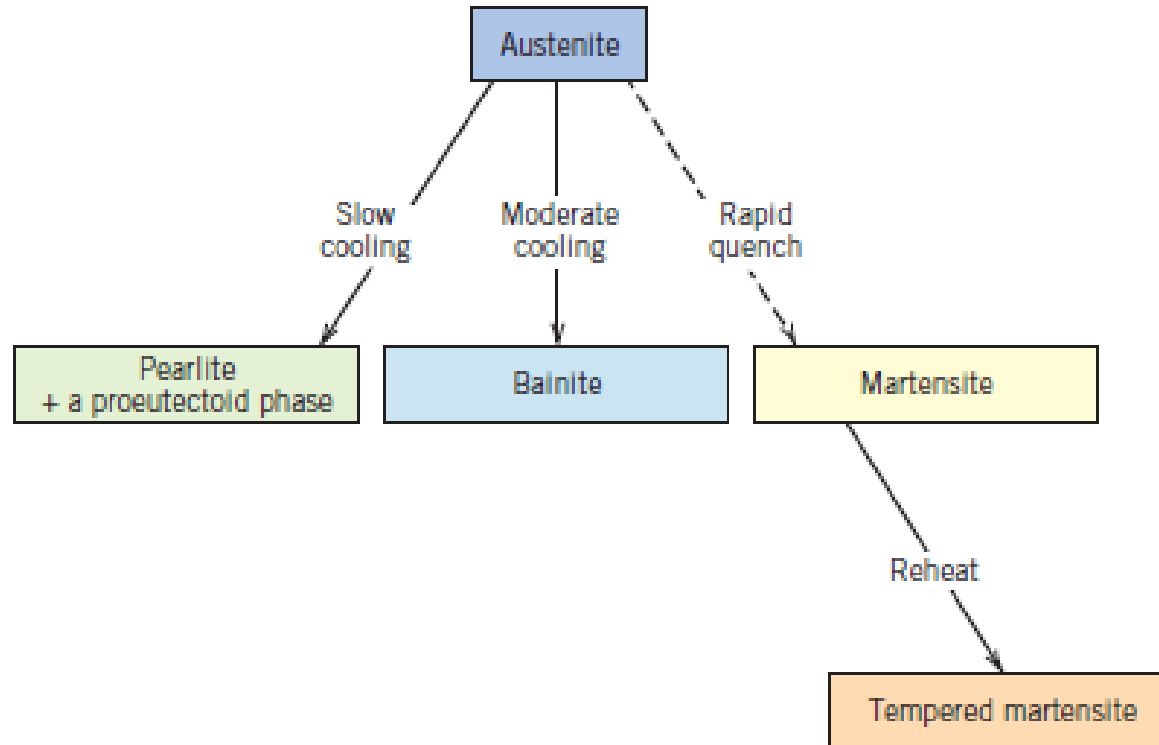
การปรับปรุงสมบัติทางกลของเหล็กกล้า (เพิ่มความแข็งแรง)

- การเติมธาตุผสมในรูปสารละลายของแข็ง
- การขึ้นรูปเย็น
- การลดขนาดเกรน
- การแข็งขึ้นจากการตกตะกอน
- การแปลงเฟสของออสเทนไนต์

การปรับปรุง
ส่วนผสม

การปรับปรุง
กระบวนการ

สมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย และการปรับปรุงสมบัติทางกล

รูปที่ 6 การแปลงเฟสของออสเทนไนต์เมื่อเย็นตัวด้วยอัตราการเย็นตัวต่างกัน

03 Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัตถุประสงค์ในการเติม

Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัสดุประสงค์ในการเติม

Micro-alloying elements:

Niobium (Nb)

Titanium (Ti)

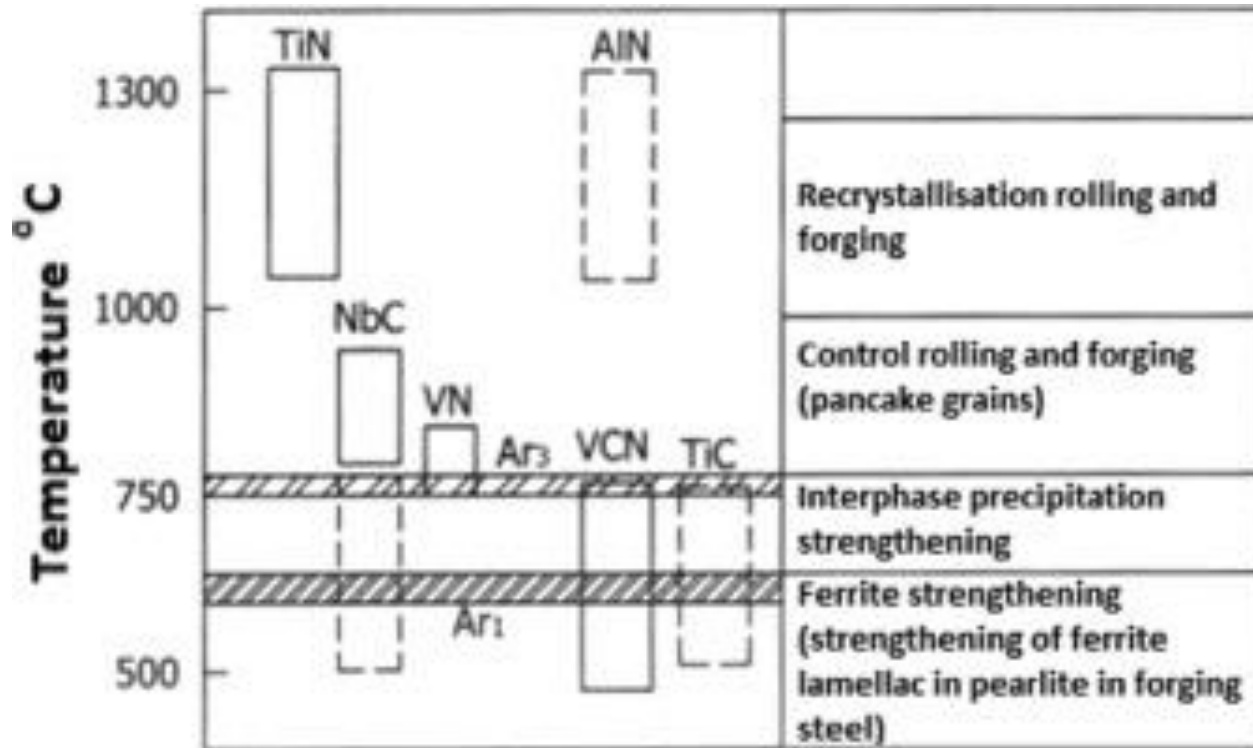
Vanadium (V)

Concentration not exceed 0.1 wt%

Formation of MX carbide, nitride, or carbonitride precipitates

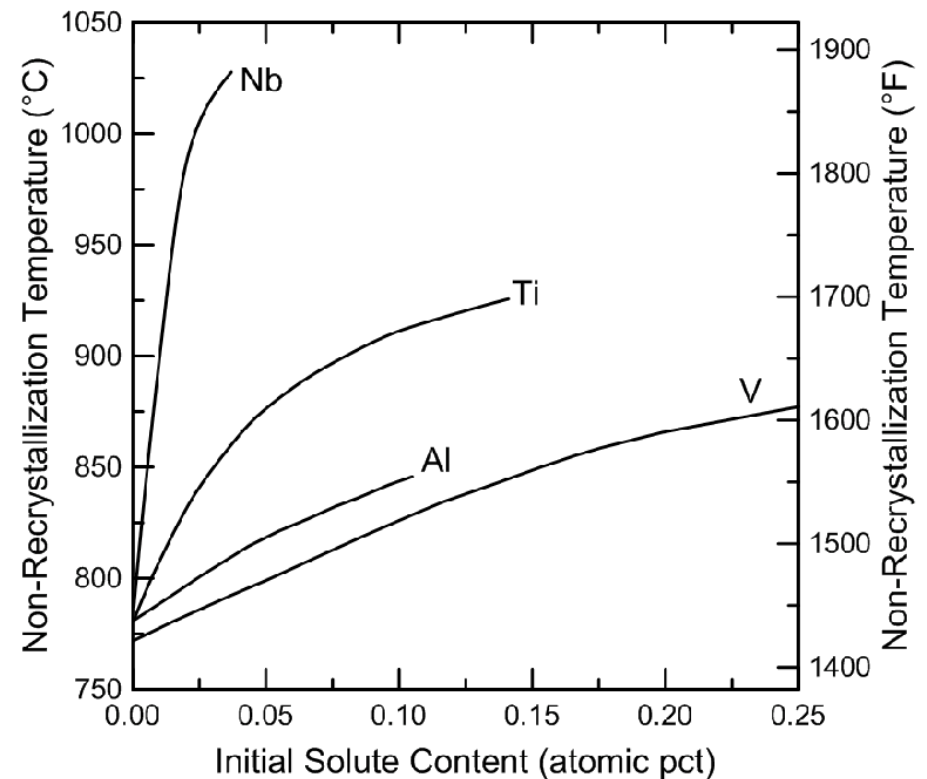
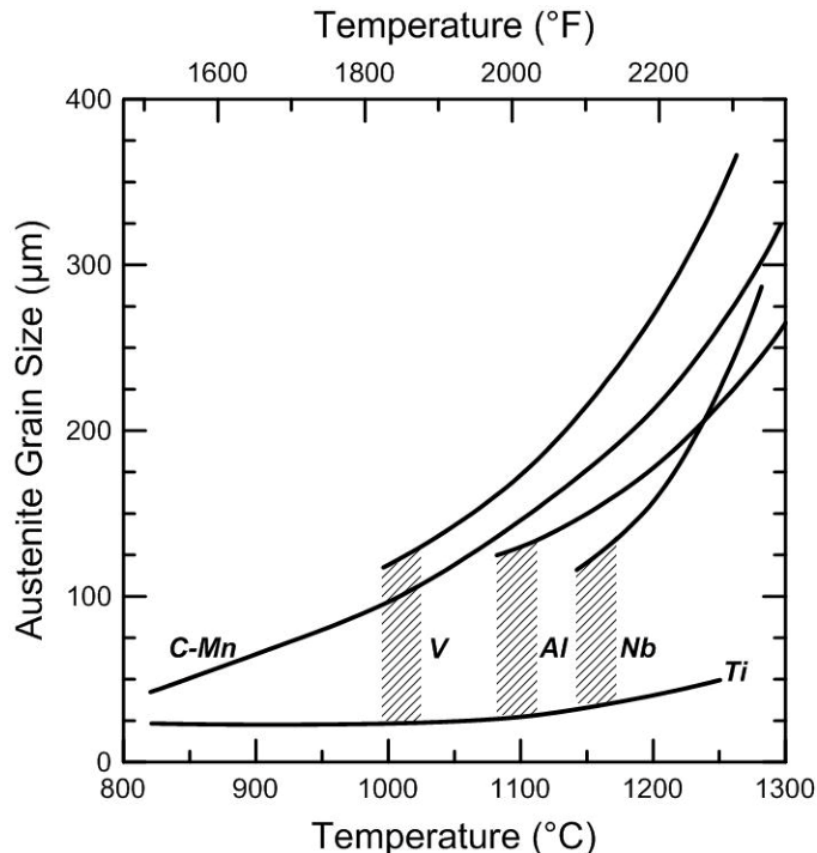
Can be produced with Thermo-mechanical controlled process (TMCP) to achieve small grain size

Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัสดุประสงค์ในการเติม

รูปที่ 7 อุณหภูมิการตกผลึกของตะกอน Micro-alloying elements ชนิดต่างๆ

Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัสดุประสงค์ในการเติม

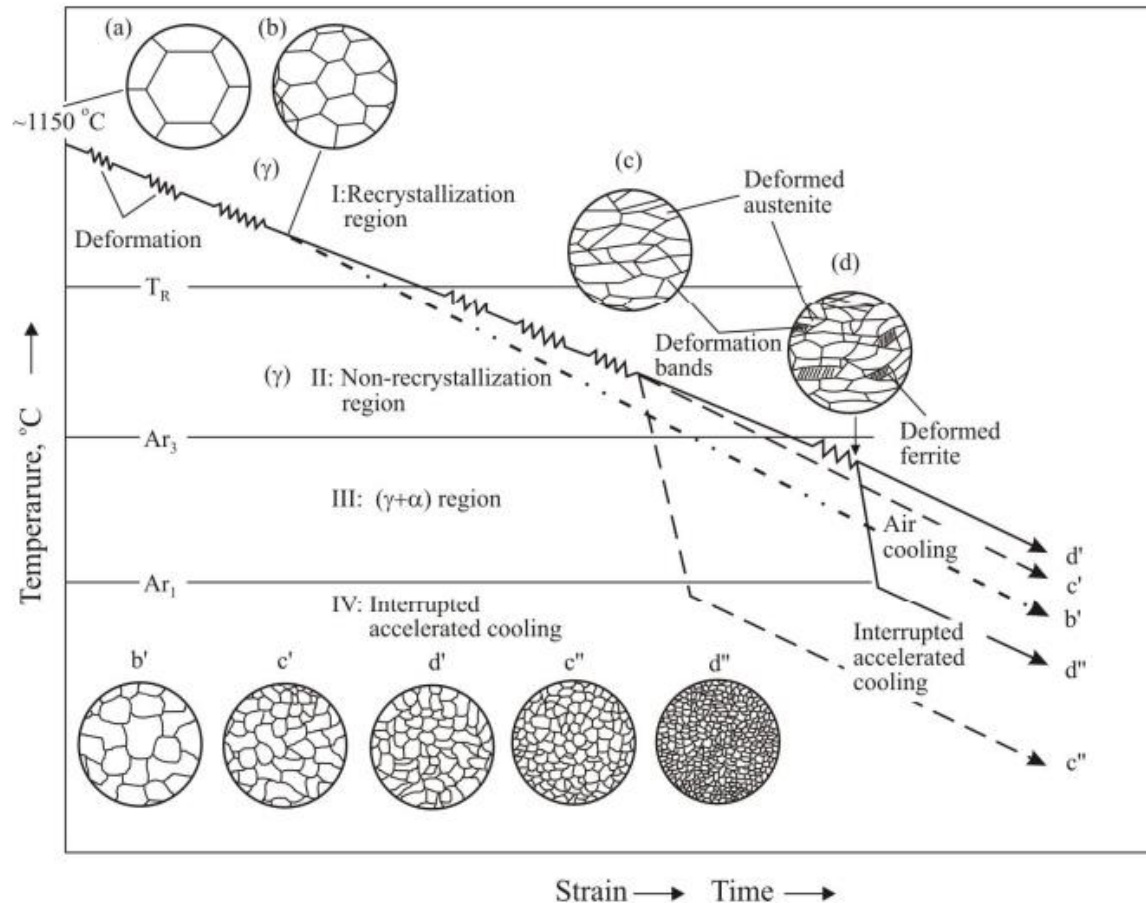
รูปที่ 8 ผลของ Micro-alloying elements ขนาดเกรนออสเทนไนต์และอุณหภูมิตกผลึกใหม่

Cuddy, L. J., and J. C. Raley. "Austenite grain coarsening in microalloyed steels." *Metallurgical Transactions A* 14

(1983): 1989-1995.

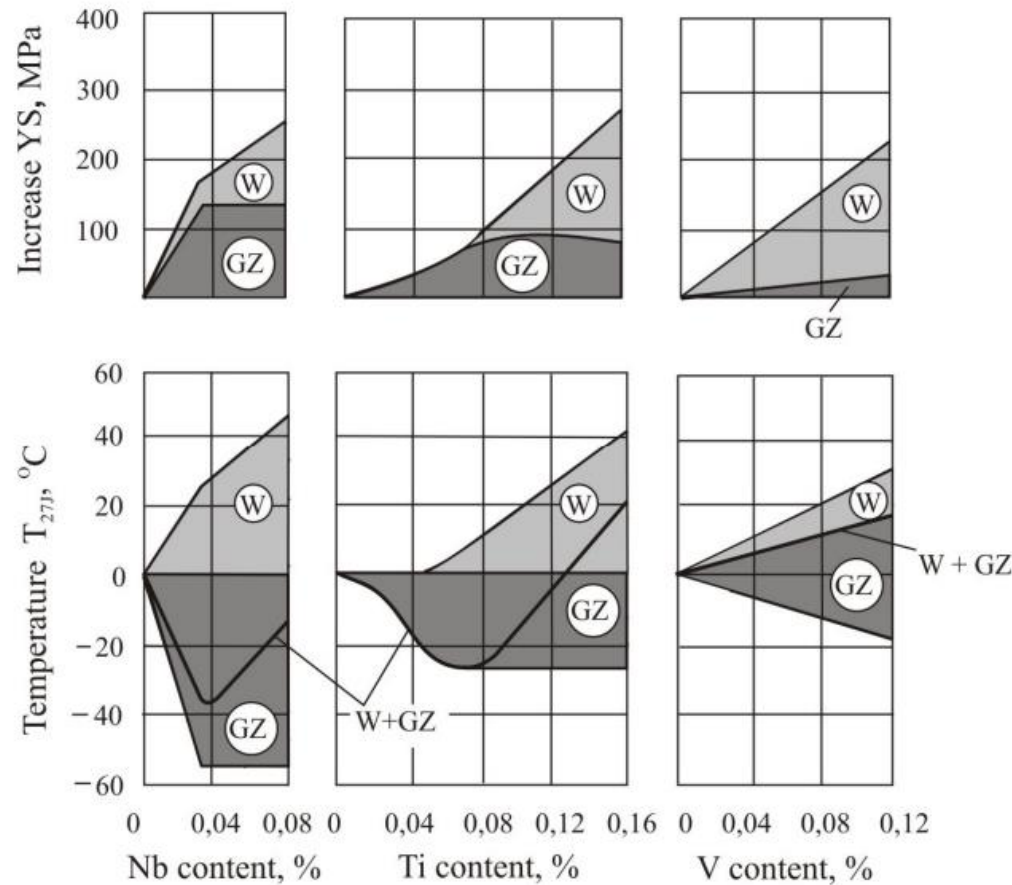
Cuddy, L. J. "Plastic deformation of metals." (1975): 129-140

Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัสดุประสงค์ในการเติม

รูปที่ 9 ตัวอย่างกระบวนการ TMCP ของเหล็กกล้า

Micro-alloying elements ในเหล็กข้ออ้อย และวัสดุประสงค์ในการเติม

รูปที่ 10 ผลของ Micro-alloying elements ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กกล้า

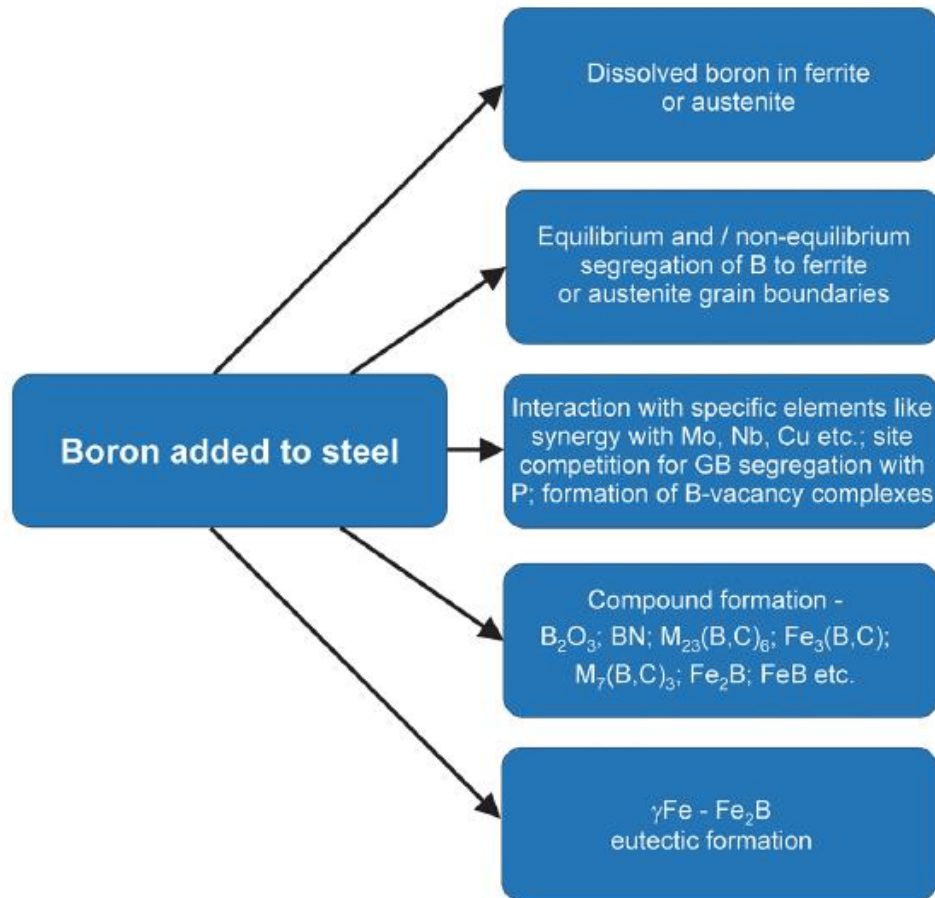
04 กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

Steels/materials	Observed or envisaged benefits	Typical boron content [wt%]
Through-hardening heat-treatable steels	Enhance hardenability, thereby improve mechanical properties	0.0004–0.0070
Case-hardening steels	Enhance hardenability, improve toughness	0.0010–0.0030
Press-hardening steels	Enhance hardenability so as to attain ultrahigh ultimate tensile strengths (UTS)	0.0020
Wire rod steels	Reduce strain aging due to nitrogen, thus reduce work hardening, improve ductility, formability, torsional ductility	0.0010–0.0060
Cold-upsetting/cold-forging steels	Improve toughness at low temperatures (-60 to -80°C)	0.0020–0.0040
Ferritic stainless steel	Improve surface quality of stainless strips	0.0005–0.0050
Austenitic stainless steel	Improve high-temperature strength	0.0100
High strength interstitial-free steels	Avoid secondary work embrittlement	0.0003–0.0040
Creep-resistant steels	Improve creep strength	0.0010–0.0140
Ni-based superalloys	Improve creep rupture life	0.0030–0.0250
Eutectic Fe–B alloys	Impart wear resistance	0.8–2.6
Fe–12 Mn alloys and Fe–9 Mn steels	Improve toughness	0.0010–0.0030
Ni ₃ Al intermetallics	Improve the bonding strength in sintered intermetallics	0.05–0.4

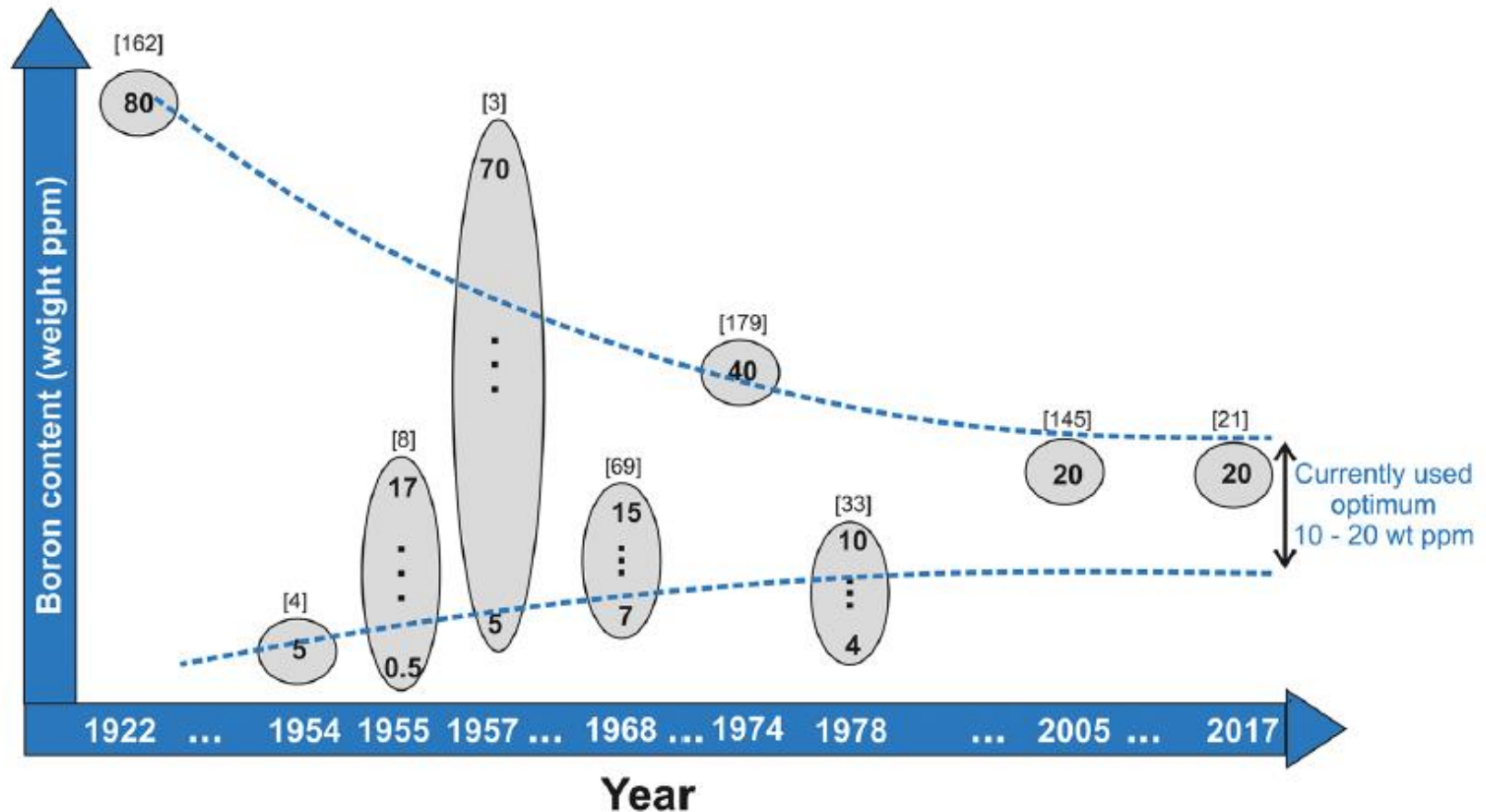
รูปที่ 11 การใช้งาน Boron กับโลหะชนิดต่างๆ

กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

รูปที่ 12 สถานะภาพต่างๆของ Boron ในเหล็กกล้า

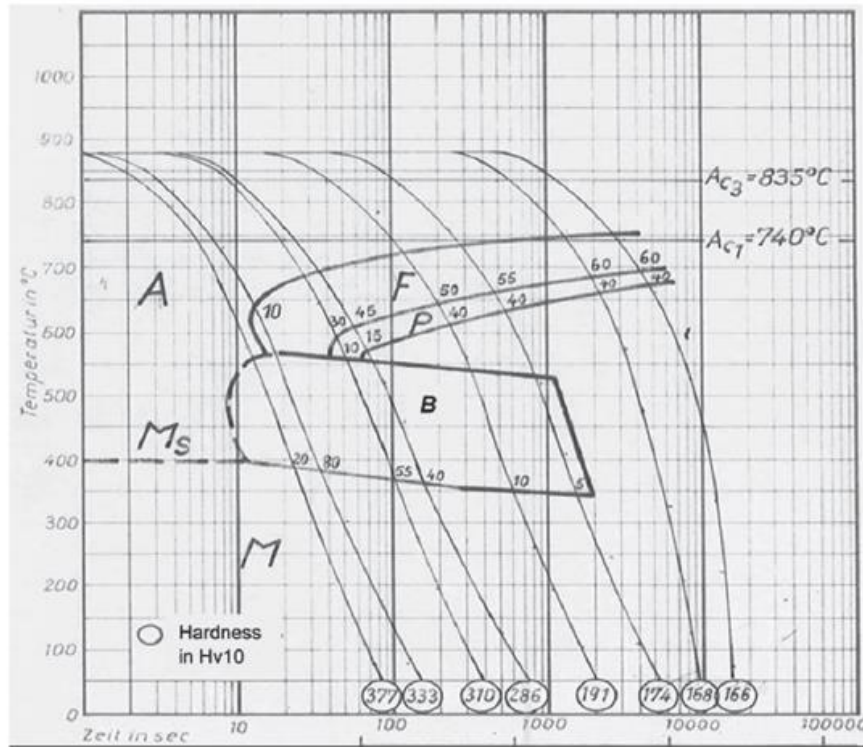
กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

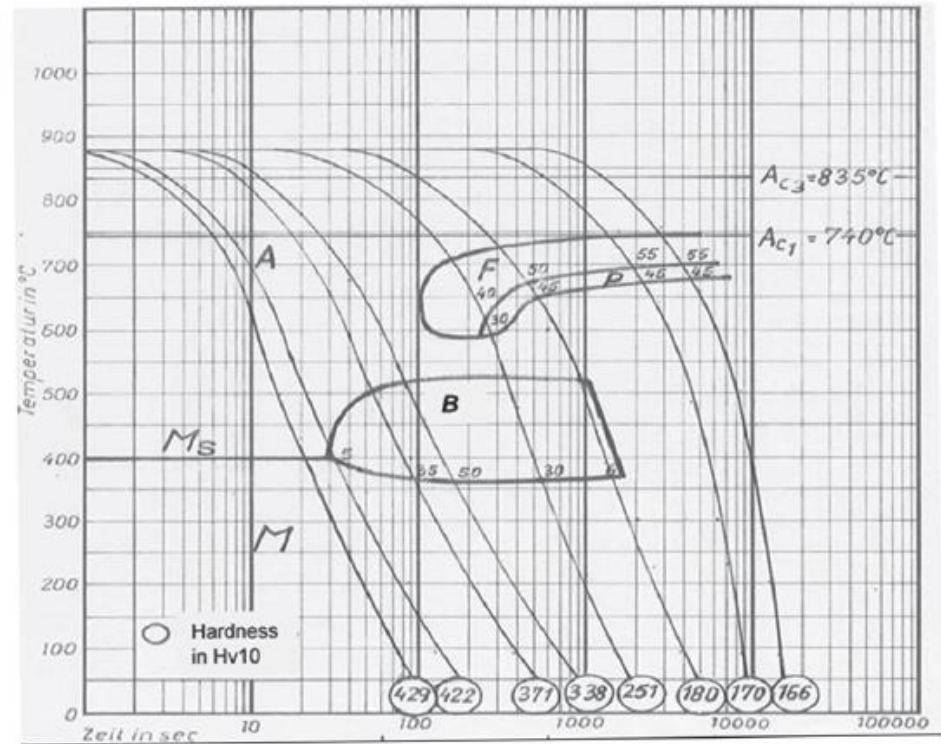
รูปที่ 13 ปริมาณการใช้งานของ Boron ต่อการเพิ่มความสามารถในการชุบแข็งของเหล็กกล้า

กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

DIN 20MnCr5 without Boron

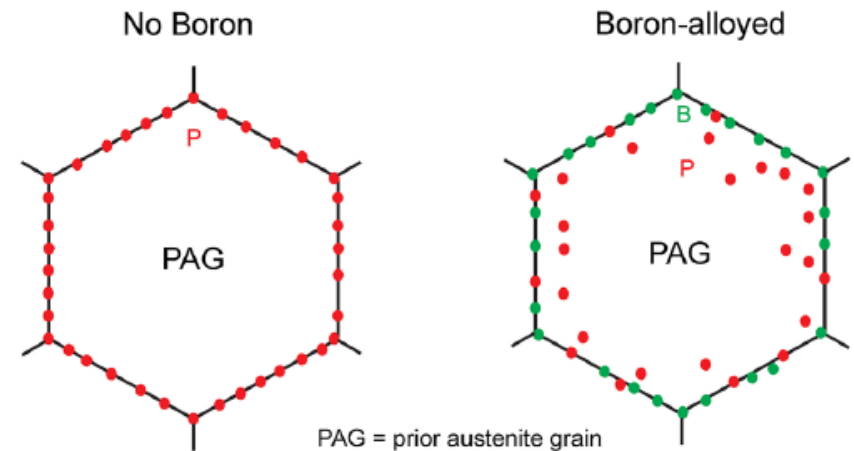
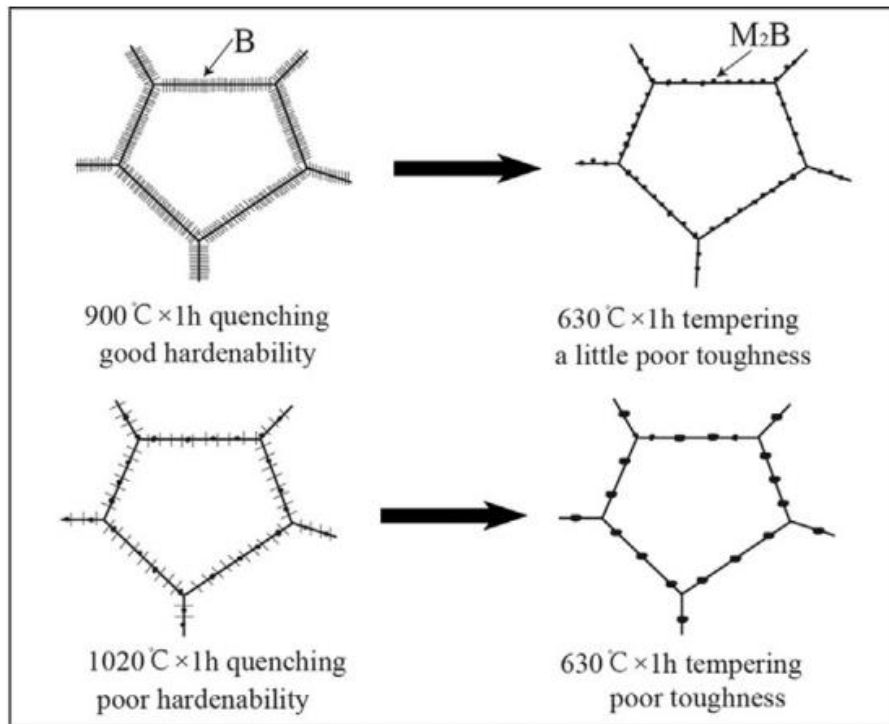

DIN 20MnCr5 + 29ppm of Boron

รูปที่ 14 ผลของการเติม Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงเฟสของออสเทนไนต์เมื่อเย็นตัวต่อเนื่อง

กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

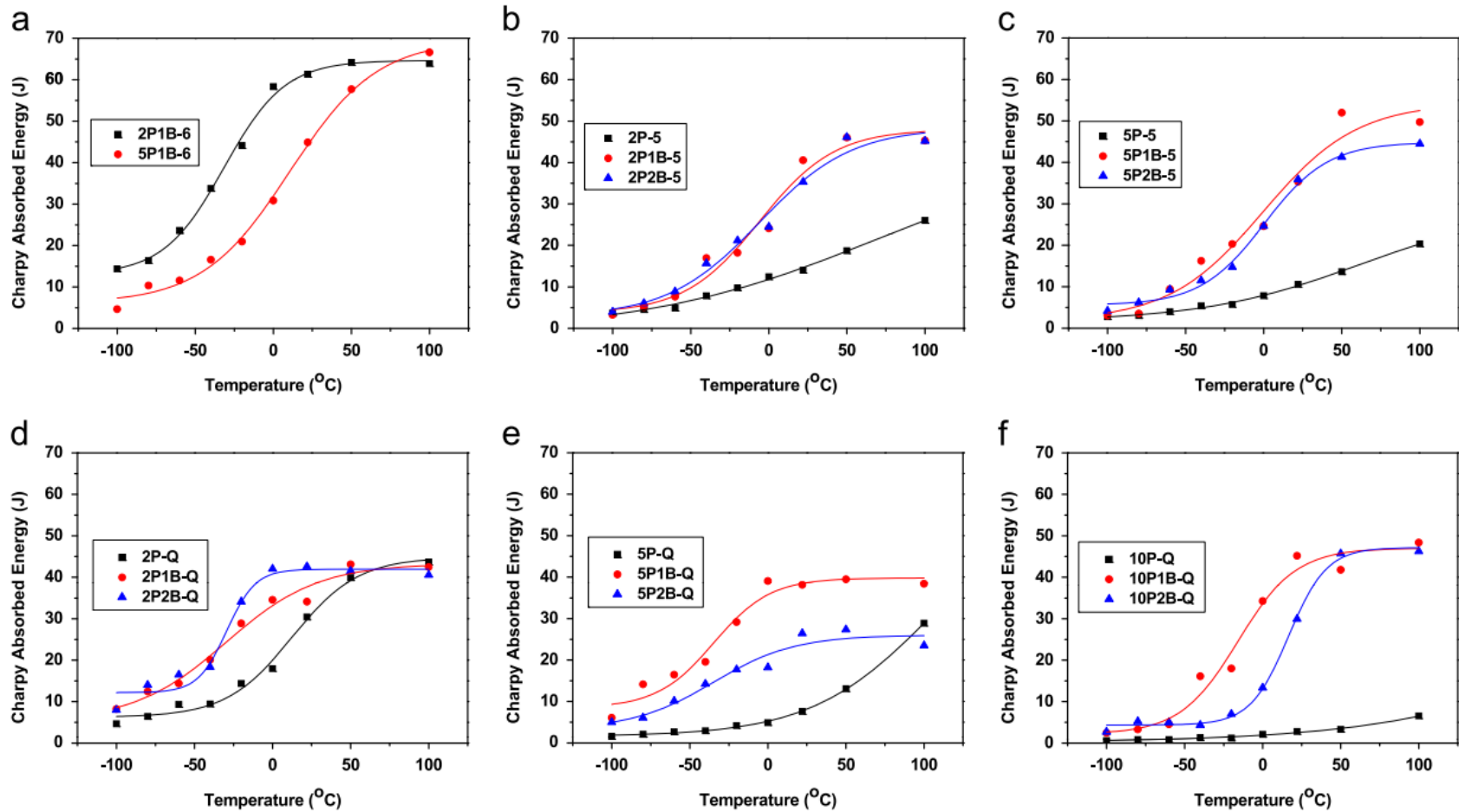

รูปที่ 15 การแยกตัวของ Boron บริเวณของเกรนออสเทนไนต์และความแกร่งของเหล็กกล้า

Zheng, Yaxu, et al. "Dissolution and precipitation behaviors of boron bearing phase and their effects on hardenability and toughness of 25CrMoNbB steel." *Materials Science and Engineering: A* 701 (2017): 45-55.

Sharma, Mamta, Isabell Ortlepp, and Wolfgang Bleck. "Boron in heat-treatable steels: a review." *steel research international* 90.11 (2019): 1900133.

กลไกของ Boron ต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลของเหล็กข้ออ้อย

รูปที่ 16 ผลของการเติม Boron ต่อความสามารถในการรับแรงกระแทกของเหล็กกล้า

ขอขอบคุณ

CHULA Σ ENGINEERING
Innovation toward Sustainability | ACTN#W

